

Stefan Löfven: Linjetal vid Socialdemokraternas partikongress 2013

Talare

Stefan Löfven
Partiordförande

Datum

13 april 2013

- 1 Det här känns lite speciellt för en arbetargrabb från Ådalen! Jag var med och bildade en SSU-klubb tillsammans med Östen Högman en gång i tiden. Jag har glädjs med partiet, och lidit i tuffa perioder, men jag har aldrig tvekat om var jag står. De socialdemokratiska värderingarna är mina, de är mig själv, de är min själ.
- 5 Det här är nästan som en skattepliktig förmån!

Kära vänner, mitt liv har varit långt ifrån utstakat. När jag kom till Sunnersta som fosterbarn, Ådalen i Ångermanland, var jag knappt ett år gammal. Inget var säkert. Men mina blivande föräldrar Ture och Iris tog ett ansvar för mig. Jag
10 blev del av en familj och fick en bra uppväxt. Och ju äldre jag blev, ju fler var det som hjälpte till.

När jag började skolan.

- 15 När jag kunde läsa vidare.

När jag fick mitt första jobb.

Jag såg hur andra människor tog ansvar – inte bara för sig själva utan faktiskt
20 också för mig. De gjorde att jag kunde känna mig stark och fri. Därför blev jag socialdemokrat, för jag vill kunna dela den friheten med alla människor. Och vi är en frihetsrörelse, i själ och hjärta. Vi arbetar för ett samhälle där inget i arvet från ditt förflutna ska hindra framtiden för dig och dina barn. Ett samhälle där du kan vara modig, utan att vara mäktig.

25

Mitt liv var långt från utstakat, men jag växte för att andra människor förkroppsligade de värderingar som driver vårt parti framåt. Därför är det min största glädje och ära att få ert förtroende som ordförande för Sveriges socialdemokratiska arbetareparti – tack för det!

Det gemensamma ansvaret som jag mötte i Sunnersta i Ådalen, det är kittet som håller samman vårt samhälle och det är det jag vill tala om i dag.

35 Vi socialdemokrater ser det fantastiska i att ta ansvar för varandras frihet. Vi stannar inte vid viljan att skaffa sig själv bättre livsvillkor. Det är vanlig egennytta. Vi gör inte heller halt vid att ge grannen och medmänniskan en hjälpande hand. Det är empati, vilket är gott i sig. Vi förstår att både du, jag, grannen och samhället som helhet blir starkare av att vi tar ansvar för varandra.

40

Det är större.

Det är samhällsomdanande.

45 Det kan sammanfattas i ett av de vackraste ord jag vet: solidaritet, mina vänner!

Och vill vi att alla människor i Sverige ska vara starka och fria – då finns det inget bättre sätt att se på varandra än som jämlika systrar och bröder. Då ska vi bygga vårt samhälle som vi vill att en bra familj ska vara. En familj där varje
50 människa gör sitt, men där vi också tar ett gemensamt ansvar för varandra. En familj som stöttar den som vill ta nya steg och utvecklas, som hjälper till när flyttlasset ska gå till en annan ort, ett nytt jobb eller nya studier.

En familj som inte överger den som just nu har det tufft, eller lämnar dem i
55 fattigdom eller fas 3 – men som heller aldrig är missunnsam mot den som når framgång. Det är grunden i tanken om samhället som en familj: Din svaghet är allas vår svaghet – men din styrka blir vår gemensamma styrka. Det är socialdemokratisk politik.

60 Och har vi någonsin haft bättre förutsättningar och större möjligheter än nu att skapa ett samhälle där alla människor är fria och jämlika? Med så stora tekniska framsteg och så mycket kunnande. Med så stora gemensamma resurser. Med så stora samarbetsmöjligheter, både nationellt och globalt. Och om det finns möjligheter, vad kan en socialdemokrat säga annat än:

65

Låt oss ta fram reformer för 2020, för 2025, för 2030.

Låt oss lära av våra erfarenheter och forma en bättre framtid.

70

Låt oss börja precis här på denna kongress – för vi ska framåt, framåt, alltid framåt!

Det är socialdemokratisk drivkraft.

75

Sverige ska vara som en familj där du behandlas lika oavsett kön och ursprung. Där är vi inte i dag. I många familjer håller gamla strukturer, normer och värderingar tillbaka människor, precis som i samhället i stort. Sverige har fortfarande en manlig könsmaktsordning, som behöver bemötas med en

80

Ta bara lönerna som exempel. En människa förlorar i genomsnitt 3,6 miljoner kronor under ett arbetsliv bara för att hon är kvinna. Det motsvarar en villa här i Göteborgsområdet, en väldigt stor båt eller uppåt 200 semesterresor för en hel

85

familj. Det här är ingen självklarhet, det är en stöld! Och löneskillnaderna är bara ett symptom på ett djupare problem. Som Katrine Kielos skriver i Det enda könet:

”Arbetsmarknaden är fortfarande i hög grad definierad utifrån idén att

90

människor är kroppslösa, könlösa och nyttomaximerande individer utan familj eller sammanhang.”

Vi har en arbetsmarknad skapad av män, för män. Blind för hemarbetet och byggd på en grund av självuppoffrande kvinnor. Det här vill vi ändra. Därför

95

ska vi begränsa visstidsanställningarna, och göra upp med den ofrivilliga deltiden och de delade turerna – eller ”obetalda håltimmarna” som de egentligen borde heta. Vi ska göra det som krävs för att uppnå jämställda löner och samtidigt ska vi säkra ett arbetsmiljöarbete så alla kan försörja sig livet ut.

100

Vi vill bygga ett samhälle från grunden där inte hälften av alla människor, hälften av alla innovatörer, hälften av alla genier hålls tillbaka. Vi ska göra det med en skola som lär ut både jämlikhet och jämställdhet, med ett familjeliv där män och kvinnor delar lika på hemarbetet och även på ynnesten att hjälpa sina barn att växa upp och med ett näringsliv där män inte kvoteras in framför

105

kompetenta kvinnor!

Och oavsett om det är våld i en nära relation, hotbrev till politiskt aktiva

110 kvinnor eller trakasserier på nätet, är det en och samma struktur: Fega män som
med våld och hot försöker kuva starka kvinnor. Det slår mig i hjärtat. Som
socialdemokrat, som man och som feminist. Attackeras en så attackerar vi alla.
Hot och hat ska inte stoppa feminismen. De ska inte få vrida klockan tillbaka.

115 De ska inte kuva oss. Inte i dag. Inte imorgon. Aldrig någonsin. Vi ska framåt – i
respekt och jämställdhet – kvinnor och män tillsammans!

Och partivänner, vi ska framåt tillsammans oavsett hårfärg eller hudfärg. Sverige
ska vara som en familj, och skulle du någonsin behandla din bror eller syster
olika på sådana grunder? Men när vi ser en busschaufför dela upp människor
120 efter utseende, ambulansförare lämna ett flyktingbarn bakom sig, judar och
muslimer trakasseras och rasistiska tankesätt visar sig i samhället – till och med i
regeringen – då ska vi agera. Vi ska ta krafttag mot den strukturella rasismen,
och även se den i oss själva. Som Jonas Hassen Khemiri skriver:

125 ”För det är precis så rasismen funkar. Den är aldrig en del av vår skuld, vår
historia, vår DNA. Den finns alltid någon annanstans, aldrig här, i mig, i oss.”

Det är dags att intensifiera arbetet mot diskriminering och förtryck. Oavsett var
den finns,

130

i skolor, på torg, på arbetsplatser eller arbetsförmedlingar, eller i våra egna
fördomar och beteenden, ska rasismen belysas, bemötas och bekämpas. Det är
socialdemokratisk politik!

135 Och att bekämpa rasism, antifeminism, homofobi och alla försök att slå split
mellan människor är ytterst att bekämpa rädslor. Rädsla för att jobbet ska
försvinna, rädsla för att lämnas efter när globaliseringen för världen framåt,
rädsla för att förlora ett privilegium eller en förhandsrätt. Det är först när
rädslan får fotfäste som partier med små hjärtan och enkla lösningar kan försöka
140 skapa hat mot medmänniskor.

Men lösningen, mina vänner, är inte mer fientlighet, det är mer solidaritet.
Därför ska vi vända arbetslöshet till arbete, maktlöshet till makt, fiendskap till
framtidstro. Och finns det något mer patriotiskt än att skapa ett samhälle där
145 alla känner sig hemma? Vi är en familj av tusen ursprung. I Sverige finns inte ”vi
och dom” – i Sverige finns vi!

Vänner, Sverige ska vara som en familj vars solidaritet är gränslös, och som aldrig
150 är ansvarslös för kommande generationer. Jag har haft ynnesten, och det är en
ynnest som inte ges alla från Ådalen, att i den internationella arbetarrörelsens
tjänst driva på arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter över hela världen.
Frihetstörsten är densamma – oavsett om den beskrivs i Belarus, tystas i
Kurdistan eller skriks ut på Aleppos gator.

155

Och är det något ett möte med en människorättsaktivist väcker, så är det frågan:
Vad vore min frihet värd, om jag inte använder den till att kämpa för allas rätt
till sin frihet? Sverige ska vara militärt alliansfritt, ja – men aldrig fritt från
internationellt ansvar. Sverige ska vara väldigt tydligt när människovärdet
160 kränks. Det samhälle vi vill forma drivs inte av nationell egoism, utan av
gränslös solidaritet.

Därför stödjer vi Förenta nationernas arbete. Vi sätter både militära och
monetära resurser i FNs tjänst – för freden, för demokratin. Vi bekämpar elden,
165 men framför allt ska vi röja undan bränslet – fattigdom, diktaturens förtryck
och brist på mänskliga rättigheter. Våra värderingar känner inga landsgränser.
På de förtrycktas sida. Mot förtrycket. Där ska Sverige finnas, alltid!

Det finns saker vi kan göra. Det finns saker vi borde göra. Och så finns det saker
170 vi måste göra för att kunna se oss själva i spegeln. En sådan sak är att nå en
fredlig tvåstatslösning för Israel och Palestina. Det kräver ett erkännande av
båda staternas existens. Det kräver att vi erkänner människors vilja till
självbestämmande och fred. Och vänner, det kräver att Sverige och
världssamfundet erkänner staten Palestina!

175

Och i allt arbete för fred, demokrati och mänskliga rättigheter är EU ett av våra
bästa verktyg. Det är alldeles för bra för att fumla bort. Den europeiska unionen
skapar också ett mervärde på många plan, som både underlättar för oss här
hemma och stärker vår gemensamma kontinent. När EU samarbetar för ökad
180 forskning och utbildning, för vassare miljömål, för tuffare regler på
finansmarknaden, för löntagares rättigheter, så stärker det vår möjlighet till
utveckling här i Sverige.

Mitt under den akuta krisen måste vi våga lyfta blicken och titta framåt för nya
185 viktiga steg. Vad är det som bygger EU starkt i framtiden? En marknad med 500

miljoner människor kräver också moderna arbetsvillkor. EU kan bara utvecklas om vi konkurrerar genom att förstärka innovation och kunskap – inte genom att försämra löner och arbetsvillkor. Därför ska vi ha ett socialt protokoll till EU:s fördrag, som säkrar rättigheterna för Europas löntagare och som bygger vårt näringsliv konkurrenskraftigt. Det är dags nu att använda den starka röst som EU faktiskt är: För mänskliga rättigheter, för arbete och för solidaritet i hela Europa!

195 Jag mötte en gång en affärsman på ett flyg till Frankfurt. Han berättade för mig hur han hade flyttade sin produktion först från väst och Tyskland till Östeuropa och så höll han på att titta på några ställen i Nordafrika. Nu funderade han på att flytta från Östeuropa till Centralasien, för nu höjdes lönerna i Europa. Först blev jag nedslagen av det – men sen såg jag möjligheten, därför att fortsätter vi förbättra villkoren i land efter land efter land kommer det till slut inte finnas länder med usla villkor kvar att utnyttja.

Därför vill jag att Sverige ska vara ledande i arbetet för en global Saltsjöbadsanda. Vi behöver överenskommelser som säkrar organisationsfrihet, kollektivavtal, social trygghet och goda företagsresultat. Det gör att löntagare inte ställs mot löntagare. Det gör att vårt näringsliv får konkurrera med sin fulla kompetens. Det gör att löner och välståndet höjs i vår omvärld, handeln ökar, alla gynnas.

210 Vi socialdemokrater har samlat forskare och företrädare för företag och fackförbund och påbörjat detta arbete. Jag vill utveckla det vidare. Jag vill se till att genomföra det i regeringsställning. Jag vill att Sverige ska vara en ledande kraft för att skapa ett globalt handslag mellan arbete och kapital. Vi ska bygga en global ekonomi som kuvar ingen men gynnar alla. Det är socialdemokratisk politik!

220 Partivänner, att Sverige leder utvecklingen globalt behövs också för att säkra framtiden för kommande generationer. Inget samhälle kan leva i en död värld, så ska vi kunna ge friheten att arbeta, bo och resa fritt i arv till våra barn, behöver vi forma ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Det är det jag kallar hållbar frihet. Vi bejaktar utvecklingen – men det ska ske inom planetens begränsningar. Det är fullt möjligt att skapa tillväxt som håller sig inom naturens gränser och inte hotar vårt klimat eller vår biologiska mångfald.

Omställningen till ekologiskt hållbar utveckling är ett ansvar för hela världssamfundet men vi rika länder som i dag står för den stora delen av utsläppen ska gå före. För det krävs förebilder. Det ska Sverige bli. För det krävs ett arbete inom Sverige, det ska Socialdemokraterna leda!

230

I dag halkar Sverige efter. Det är inte likt oss. Ambitionerna sänks, drivkrafterna tas bort, 14 av 16 miljömål uppnås inte. Tyskland, USA, Danmark driver utvecklingen i stället. Det är deras företag som tar nya marknadsandelar. Svenska företag går miste om exportmöjligheter, tillväxtchanser, framtidsutsikter.

235

Jag vill att Sverige ska bli en ledare i den globala tävlingen om grön teknologi, inte en sorglig eftersläntrare. Jag vill att vi fortsätter bygga ut den förnybara energin, energieffektivisera vår produktion och klimatsäkra våra bostäder och transporter, för det skapar både jobb och framtidstro. Våra barn förtjänar en värld fri från klimatuppvärmning, en luft fri från smuts, en kropp fri från gifter. Jag vill samla socialdemokratin och hela Sverige för den uppgiften. Vi ska ta vårt ansvar, vi ska forma en hållbar frihet och vi ska lämna över den till kommande generationer.

240

Vänner, jag vill också att Sverige ska vara som en familj där du kan vara stark och fri som individ. Det kräver vissa principer. En princip är att alla bidrar efter förmåga, och att vi sedan fördelar de gemensamma resurserna så att varje människa kan färdas väl genom livet. En princip är att välfärden växer med tidens krav. Redan i dag ser vi nya behov – och det är dags att börja möta dem. Dagens äldre är starkare än någonsin och därför vill vi skapa en äldreomsorg som ser till människans trygghet, ja – men också till hennes frihet och vilja att forma sitt eget liv. Många i Sverige är i dag anställda i sina egna företag och därför vill vi skapa en omställningsförsäkring så att alla har en grundmurad trygghet.

245

Life Science-industrin växer och når varje dag nya framgångar för att förbättra människors liv. Samtidigt dör människor i Sverige, 2013, av bristerna i patientsäkerheten. Hur kan då sjukvården inte få en större plats i den nationella debatten? Därför vill jag stärka akutvården, men också ta ett större grepp och säkra att svensk sjukvård fortsätter att vara världsledande, för, vänner, när du är som svagast – då ska samhället vara som starkast!

250

265 Är det någon princip vi behöver i välfärden i dag är det principen om
demokratisk styrning. Vem blir inte förbannad av rapporterna om vissa
välfärdsföretag som försummar människor för att göra vinst, om
tvångsprivatiseringar och skatteflykt? Det är nog bara en grupp som inte bryr sig
– det är Sveriges regering. De verkar strunta i människorna som behöver välfärd
270 i Sverige, de har inte rört ett finger för att ändra situationen, de verkar ärligt talat
inte bry sig. Men det partivänner, det gör vi. Vi har ägnat över ett år till att tala
med forskare, besöka verksamheter, besöka andra länder, vi har läst era motioner
som kommit in till den här kongressen, för att ta fram en utav de största
välfärdsreformerna i Sverige i modern tid.

275

– Det öppnar insynen, säkrar bemanningen och kvaliteten, höjer kraven på vilka
som får bedriva verksamhet och ger resurser till de människor som behöver det
mest.

280

– Det skapar ett nationellt ansvar men gör också samtidigt att människors
demokratiskt valda representanter lokalt kan ta ansvar för sin välfärds
utformning och anpassa den efter sina förutsättningar.

285

– Det förpassar tvångsprivatiseringar till historiens skräphög och gör så att
valfrihet alltid innebär att man kan göra goda val – aldrig att välja bort något
dåligt.

290

Vi lägger ett förslag som kraftigt begränsar vinsterna och helt enkelt utesluter
oseriösa aktörer från svensk välfärd. Samtidigt skapar det möjligheter att vara
290 kvar för de seriösa verksamheter som många uppskattar och förlitar sig på –
under ett kraftigt skärpt regelverk.

295

Och partistyrelsen har slagit fast: Om detta inte uppfyller våra mål, är vi redo att
gå längre. När regeringen nu lämnar walk over i välfärden är det vi som ska stå
295 upp för den, och bygga en välfärd som gör att även med olika aktörer är alltid ett
mål främst: människans trygghet och frihet. Det är socialdemokratisk politik!

300

Min mamma jobbade som hemsamarit. Jag minnas tydligt att hon köpte en
skoteroverall så att hon på en moped i smällkalla Norrland kunde fara runt till
300 de äldre för att hjälpa dem med att laga mat, städa och allt annat som behövde
göras. Jag förstår vilken oerhörd trygghet min mamma var för de äldre.
Emellanåt ringde de om råd och dåd. Ibland undrade de: Kan du inte komma i

305 dag i stället för i morgon? Det hon gjorde kan säkert betraktas som små tjänster
– men de skapade något större.

310 Velfärd är i grunden att människor hjälper människor. Därför är det dags att ge
de som arbetar i välfärden bättre villkor, tillgång till kompetensutveckling och
fler kollegor som gör att de i varje stund kan göra sitt bästa. Och samhället ska gå
först för att stärka heltid som norm.

315 Därför ska arbetet för rätt till heltid vara påbörjat i alla socialdemokratiska
kommuner och landsting under 2014. Och vi ger oss inte förrän detta är
genomfört i hela Sverige!

320 Men vänner, ska Sverige vara som en familj där alla är jämlika och fria – då
måste vi börja med de två absolut viktigaste grundstenarna för att öka
människors frihet i dag: jobben och skolan. Vi behöver höja kunskapsnivån,
stärka konkurrenskraften och förbättra produktiviteten. Det är bara kan vi
bygga ett långsiktigt välstånd. Utan det här rasar bygget. Över 400 000
människor i Sverige i dag söker jobb. Det är det största hotet mot vår ekonomi,
våra pensioner och vår välfärd. Det är det största hotet mot vår förmåga att rusta
Sverige för framtiden och det är det största hotet mot varje människas möjlighet
att styra över sitt eget liv.

325 Det håller tillbaka drömmar och framtidshopp. Sten för sten bygger det
klassamhället. Därför är alltid, nu och i framtiden, alla människors rätt till
arbete vår uppgift. Full sysselsättning är det orubbliga målet för
socialdemokratisk politik!

330 Och när det kommer till att skapa jobb samarbetar jag hellre än pekar ut
särintressen. Jag hittar hellre lösningar än konflikter, och när det gäller jobben är
det just lösningar Sverige behöver. För att få fler jobb behöver vi ha ordning och
reda i ekonomin, men det är bara en förutsättning. Och låt mig säga så här: De
335 som tror att ordning och reda räcker, och sätter sig ner och grillar korv när
arbetslösheten stiger, de blir inte kvar i regeringsställning!

340 Ska vi nå det delmål vi satt upp – att nå lägst arbetslöshet i EU 2020 samtidigt
som antalet timmar ökar krävs mycket mer. Det krävs framför allt att Sverige
väljer väg angående hur jobb ska skapas i framtiden. Det är dags nu. Antingen
väljer vi den borgerliga vägen: Lönesänkningar för unga. Sämre arbetsvillkor.

Subventioner för låglönejobb. Ettårigt gymnasium för vissa ungdomar. Så säger regeringen att Sverige ska konkurrera globalt i framtiden.

345

Eller så lyssnar vi till företagen. Jag har mött företagare i små, slitna möteslokaler och i stora, mer ståtliga, glaspalats. Jag lovar er att jag aldrig har hört dem säga: Vårt största problem är att våra anställda mår för bra och kan för mycket. Aldrig någonsin!

350

Nej, lyssnar vi till folket, till företagen, till forskningen, då väljer vi en annan väg. Där vi samverkar, stärker innovationskedjan, investerar i infrastruktur och boende, ökar tillgången på riskkapital – och vi gör det tillsammans. Vi vet att Sverige är ett litet land. Splittrade står vi svaga i den globala konkurrensen men samlade är vi förbluffande starka. Det är det vi ska vara!

355

Vi väljer en väg med starkare företagande, inte svagare välfärd, där vi tar över ansvaret för den andra sjuklöneveckan, där vi investerar i inkubatorer och exportstöd, där vi satsar på innovationsupphandlingar och företagsnära forskning. Och där vi gör det möjligt för dig – även om du har små resurser – att starta företag och göra idén inom dig till verklighet för oss alla. Det är också en fråga om rättvisa, för det är tanken i ditt huvud – inte summan på ditt konto – som ska avgöra om du kan lyckas i Sverige. Det är socialdemokratisk politik.

360

Vi väljer en väg, där vi möter det absurda faktum att många svenska företag inte kan få tag på rätt utbildad arbetskraft, samtidigt som vi har en hög arbetslöshet. Vi gör så att människor kan ta de jobb som växer fram. Vi investerar i högskolan som regering svältföder. Vi satsar på bristyrkesutbildningar, vi reformerar Arbetsförmedlingen från grunden och vi lockar unga tillbaka till skolbänken. Och vänner, vi lägger ned fas 3. Vi ska befria över 30 000 människor från regeringens låtsasåtgärder. Vi ska ge dem riktiga möjligheter till arbete och studier. Det är de värda!

365

370

Och när vi stängt rekryteringsgapet ska vi se till att det inte öppnas igen. Därför ska vi skapa en kompetensförsäkring som följer med dig oavsett om du arbetar eller söker arbete. Det är en viktig kunskapsreform som gör att du kan utbilda dig för att möta nya krav inom ditt yrke och fortfarande ha en ekonomisk trygghet. Steg för steg behöver vi investera för att Sverige ska nå en världsledande kunskapsnivå. Det är inte bara något vi har bara råd med, det är det här som gör oss rika! Vi väljer en väg där vi skapar arbetsplatser som inte

375

380

slukar människor och spottar ut dem som förbrukade. Jag har sett det allt för många gånger:

385 – Ungdomar som ser korta anställningar staplas på varandra och aldrig får en chans att skaffa bostad, ett vuxet liv, en framtid.

– Människor som tvingas vakna mitt i natten av ett sms och famla i mörkret för att få veta om de får arbeta under dagen som kommer.

390

– Människor som får ta jobbet och stressen med sig hem, ned i sängen, in i sömnen.

395 Ska Sverige gå framåt behöver ditt driv, din kunskap, din vilja, kunna få utlopp i ditt i arbete. Arbetslivet ska inte krossa drömmar, det ska förverkliga drömmar!

Precis här står skiljelinjerna om hur jobben ska skapas. Särintresse eller samverkan. Straffa jobbsökande eller skapa jobb. Lägre löner eller högre studier. Fas 3 eller framtidstro. I valet 2014 ska vi säga till det svenska folket: Välj väg!
400 Och jag kan lova er, jag ser fram emot det valet!

Ja, steg för steg ska vi gå mot den lägsta arbetslösheten i EU 2020. Och jag vet vad det första steget är som vi ska ta när vi bildar regering 2014. Det är att skapa jobb och framtidstro för alla unga som i dag håller på att förlora hoppet. Den
405 här generationen kräver inget märkvärdigare än generationerna före – att kunna plugga, jobba, flytta hemifrån, bilda familj.

Vårt första steg kommer därför att vara att garantera varje ung människa under 25 års ålder studier, praktik eller arbete på så kort tid som möjligt. I vår
410 höstbudget satte vi gränsen till inom 180 dagar. SSU sade: ”Vi kan inte vänta!” Jag säger i dag: Ni har rätt! Det kan inte jag heller!

Därför går vi nu gemensamt fram med en reform som innebär att du som ung får jobb eller studier inom 90 dagar. Ingen ung människa ska någonsin lämnas i
415 passivitet, alla unga ska studera eller arbeta!

Partivänner, jobben, företagandet, forskningen, kunskapsutvecklingen – allt hålls tillbaka av något som oroar mig starkt – att den svenska skolan är i kris. För varje dag försämras barnens resultat i skolan. För varje dag kommer vi allt längre

från den sammanhållna skola som är grunden för ett jämlikt samhälle och för varje dag blir orsakerna än tydligare. Under allt för lång tid har våra barns skolor utsatts för borgerlig symbolpolitik i stället för riktiga insatser. Riktiga insatser som kostar riktiga pengar och som ger alla barn chansen.

425

Det är dags att bygga ut förskolan. De barn som idag står utanför den pedagogiska förskolan är de barn som behöver den mest. Därför ska vi göra förskolan tillgänglig för alla oavsett om du behöver dagis eller nattis, oavsett om du arbetar eller söker arbete, oavsett om du precis fått ett till syskon. Alla barn ska kunna ta del av förskolans pedagogiska miljö, och alla barn ska ha rätt till en bra start i livet!

430

Det är dags att minska klasserna i skolan, så varje barn får mer tid med sin lärare. Vi vet att det hjälper både de barn som halkat efter och de barn som vill springa före. Och en sak är säker: Är du nio år gammal behöver du inte nya sätt att veta att du misslyckas. Du behöver mer tid med din lärare så att du ska lyckas!

435

Det är dags att lyfta lärarna med nya möjligheter istället för nya pålagor. För varje år som går tyngs lärare av nya administrativa bördor och tvingas sätta blanketter framför barn. Vi vill ge lärarna arbetsro – men även möjlighet till utveckling. Varje lärare ska få möjlighet till individuell fortbildning och karriärmöjligheter. Vi vill se en samlad forskning som sprider det vi vet fungerar ut i landet. Därför vill vi grunda ett forskningsinstitut för lärande. Läraryrket ska bli en starkare profession med större stöd och mindre administrativa bördor. Låt det vara vårt besked till den svenska lärarkåren: Läger vi våra barns framtid i dina händer ska de händerna vara fria att göra sitt bästa!

440

445

Det är också dags att se till att inga barn överges. Vi ska bygga en skola som inte lämnar en enda unge i sticket. Som ett vist kommunalråd från Katrineholm en gång sa: Alla ska med! Barn som inte nått målen under terminen ska få fortsätta under sommaren. De bästa lärarna ska lockas till skolorna med de största utmaningarna. Likvärdigheten mellan skolorna ska öka. Vi vill att alla unga ska gå klart gymnasiet och därför skapar vi också stödet som krävs att de vill och kan klara sin gymnasieutbildning. Och, detta vill jag vara noga med: Läxhjälp ska ges efter behov – inte betalningsförmåga!

450

455

Och vänner, det finns ett annat perspektiv här. Det är varje människas rätt till

460 bildning. Bildningen visar dig inte bara vilken kunskap som finns i dag utan ger
en fantastisk föraning om vad människan kan åstadkomma. Jag såg det när min
mor började läsa engelska i cirklar på kvällarna. Jag såg det i de första
studiecirkelarna jag var med i. Jag fick gåshud för jag tänkte: ”Här sitter vi
arbetare och bildar varandra!” Jag såg det när vi i IF Metall skapade projektet
465 ”Läs för mig pappa!”. Som Pär Lagerkvist skriver:

Jag vet att bortom det jag dunkelt anar
finns nya ting, mer sällsamt underbara
än de jag höll förundrad i min hand.

470 Jag vet. Och jag är rik som ingen.
Jag håller i min hand de gåtfullt vissa tingen,
och deras bröder vänta mig i dolda land!

Precis så är det. Okunskap och oförståelse inför samhället skapar maktlöshet.
475 Men kunskap och bildning skapar vilja och lust att förändra. Det är därför vi vill
ge alla unga möjlighet till högre studier. Det är därför vi investerar i ett levande
kulturliv. Det är därför vi tror på det livslånga lärandet – just för att du ska
kunna se de gåtfulla tingen, och hålla dem förundrad i din hand!

480 Ser vi Sverige som en familj, ska alla kunna vara fria och jämlika. Då krävs en
reformagenda för jobben och skolan – den formar vi. Då krävs en okuvlig vilja
att förändra – den bär vi. Och då krävs att vi vinner valet 2014 – det ska vi!

Och vi tar tag i arbetet framför oss med lätta händer. Det låter ibland som att
485 Sverige inte vore något annat än ett löv som fladdrar i den globala ekonomiska
utvecklingens vindar. Men det är fel. Det är inte ödet, inte marknaden, inte det
globala kapitalet som styr vår framtid. Det är vi. Det är vi själva. Det är vi som
väljer väg – ingen annan. Det är vi som genom arbete, samarbete och en
benhård tro på människans möjligheter bestämmer vår position i den globala
490 ekonomin!

Så vänner, vi är stolta över att vi är socialdemokrater. Det har funnits stunder
när vi klätt oss i säck och aska. Det är slut med det nu. Vi vet vad vi har utträttat i
historien, och vi tvekar inte inför vad vi kan skapa i framtiden. De utmaningar
495 vi står inför kommer bara att kunna lösas genom att vi tar gemensamt ansvar för
varandras styrka och frihet.

500 Bevisen för egoismens misslyckande finns i arbetslösheten, skolkrisen,
välfärdsbristerna. Framtidstron finns inom socialdemokratien!

505 Så partivänner, låt oss nu se på samhället som en familj och ta ett gemensamt
ansvar för varandras frihet. Det finns något fantastiskt i en människas ögon, när
hon förstår att livet ligger öppet för henne, när hon ser att hon kan nå dit hon
vill nå. Det är en kraft som inte går att överskatta. Det är en känsla som väcks
när vi tillsammans nu sätter solidaritetens tanke i rörelse, och för alla människor
skapar:

510 En jämlik skola

En ärlig chans

Ett bra jobb

515 En rik fritid

En trygg pension

520 Ett gott liv.

Större än så är inte vår uppgift. Ej heller mindre fantastisk! Tack ska ni ha!

Taggar

2010-tal, 2013, Man, Politiska tal, Socialdemokraterna

525

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-linjetal-vid-socialdemokraternas-partikongress-2013>

530

535